

Norsk 10. klasse 2023-2024

Faglærer: Åshild A. Asmussen

Hovedområder / tverrfaglig temaer	Kompetansemål	Læringsmål	Lærestoff Lærebok: <i>Synopsis</i> (håndbok og lesebok) Fagbokforlaget, 2020
<p>Kjerneelement: -Tekst i kontekst -Kritisk tilnærming til tekst -Muntlig kommunikasjon -Språklig mangfold</p> <p>Tverrfaglige temaer: -Folkehelse og livsmestring -Demokrati og medborgerskap -Bærekraftig utvikling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler • Kunne sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid • Kunne beskrive og reflektere over egen bruk av lesestrategier i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa • Kunne lytte til og lese tekster på svensk og dansk og gjøre rede for innhold og språklige trekk • Kunne utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon 	<p>Lese tekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Reflektere over/ samtale om tekster -Sammenligne og tolke tekster -Beskrive og reflektere over bruk av lesestrategier -Lytte/lese tekster på svensk og dansk -Utforske og reflektere over tekster om unges livssituasjon 	<ul style="list-style-type: none"> -drama -lyrikk -kåseri -romaner -digital fortelling -lese tekster i historisk kontekst -samiske tekster - Synopsis kap. 11 + Leseboka s. 366-368 Litteraturhistoriske epoker: -realisme -naturalisme -begynnende modernisme -etterkrigslitteratur -samtidslitteratur
<p>Kjerneelement: -Muntlig kommunikasjon</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer 	<p>-Kjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer</p>	<p>-språklige virkemidler skriftlig og muntlig -muntlige presentasjoner</p>

<p>-Språket som system og mulighet -Språklig mangfold -Kritisk tilnærming til tekst</p> <p>Tverrfaglige temaer: -Demokrati og medborgerskap -Folkehelse og livsmestring</p>			<p>-retorikk</p>
<p>Kjerneelement: -Kritisk tilnærming til tekst -Språket som system og mulighet -Skriftlig tekstskeping</p> <p>Tverrfaglige temaer: -Demokrati og medborgerskap</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster 	<p>-Vite hva kildekritikk er og kunne bruke kildehenvisninger i egne tekster</p>	<p>Alle trinn: -kildekritikk -kildehenvisninger i egne tekster -lage litteraturliste</p> <p>Innføring av bruk av kilder, kildehenvisninger og litteraturlister skjer i 8. klasse.</p>
<p>Kjerneelement: -Skriftlig tekstskeping -Muntlig kommunikasjon -Språket som system og mulighet -Tekst i kontekst</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne utforske og vurdere hvordan digitale medier påvirker og endrer språk og kommunikasjon • Kunne bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer 	<p>-Kunne utforske og vurdere påvirkning og endring av språk og kommunikasjon i digitale medier -Kunne forstå fagspråk og bruke det på en tjenlig måte -Kunne tilpasse sjanger både muntlig og skriftlig til mottaker og medium</p>	<p>-muntlige presentasjoner -argumentere saklig i diskusjoner -skrive fag- og refleksjonstekster</p>

<p>-Språklig mangfold -Kritisk tilnærming til tekst</p> <p>Tverrfaglige temaer: -Demokrati og medborgerskap -Bærekraftig utvikling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium 		
<p>Kjerneelement: -Skriftlig tekstskaping -Språket som system og mulighet -Språklig mangfold -Tekst i kontekst -Kritisk tilnærming til tekst</p> <p>Tverrfaglige temaer: -Bærekraftig utvikling -Folkehelse og livsmestring -Demokrati og medborgerskap</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne skrive tekster med funksjonell tekstbinding og riktig tegnsetting og mestre rettskriving og ordbøying på hovedmål og sidemål • Kunne bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og bearbeiding av tekster • Kunne uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter • Kunne lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer 	<p>-Kunne skrive tekster med riktig bruk av grammatikk, rettskriving og tegnsetting</p> <p>-Kunne skrive tekster i ulike sjangre</p> <p>-Vise evne til kreativitet og eksperimentering i tekstskaping</p> <p>-Lage sammensatte tekster</p>	<p>-skrive tekster (kåseri + repetere fra 8. og 9. klasse)</p> <p>-skrive roman-, spill-, teater- eller filmanmeldelse</p> <p>-egenvurdering</p> <p>-ordklasser</p> <p>-setningslære</p> <p>-setningsanalyse</p> <p>-tegnsetting</p> <p>-rettskriving</p> <p>-nynorsk</p> <p>-Synopsis kap. 4</p> <p>-Synopsis kap. 16</p>
<p>Kjerneelementer: -Språklig mangfold -Tekst i kontekst</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne forklare den historiske bakgrunnen for bokmål og nynorsk og reflektere over statusen til de offisielle språkene i Norge i dag 	<p>-Kunne fortelle om norsk språkhistorie</p> <p>-Utforske og reflektere over språklig variasjon og mangfold i Norge knyttet til dialekter og minoritetsspråk.</p>	<p>-samisk</p> <p>-dialekter og talemål</p> <p>-språkhistorie</p> <p>-Synopsis kap. 13</p>

<p>-Språket som system og mulighet -Muntlig kommunikasjon</p> <p>Tverrfaglige temaer: -Demokrati og medborgerskap -Bærekraftig utvikling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne utforske språklig variasjon og mangfold i Norge og reflektere over holdninger til ulike språk og talespråkvarianter 		<p>-Synopsis kap. 14 <i>Samarbeid mellom norsk og kristendom med samisk språk og religion som tema.</i></p>
---	---	--	---

Synliggjøringstillegg til læreplaner for fag i Fagfornyelsen

Tillegg til "Fagets relevans og sentrale verdier"

23.juni 2020

Til bruk i kristne grunn- og videregående skoler, etter styrevedtak.

Norsk

Tekstene som elevene møter i faget vil påvirke deres dannelse og identitetsutvikling, også på det livssynsmessige området. Mer eller mindre tydelig bærer tekstene med seg et grunnleggende syn på mennesket, samfunnet og meningen med livet. Utvikling av evne til kritisk tenkning vil innebære at elevene lærer å analysere hvilke normer og verdier som formidles og å vurdere disse. Faget skal gi tilgang til tekster som gir dem positive forbilder, utvider deres horisont og skaper empati.

Bibelen og kristendommen generelt er grunnleggende i vår kultur. Bruk av tekster som gir innsikt i kristen tro og etikk vil derfor være viktig for kulturforståelsen. Slike tekster vil også kunne være et kritisk korrektiv til dagens majoritetskultur og bidra til at elevene blir reflekterte samfunnsborgere, med respekt for mennesker med forskjellig ståsted.

Gud har gitt mennesket evner til kommunikasjon og kreativitet. Faget skal ruste elevene til å bruke språket ansvarlig, til Guds ære og til tjeneste og glede for sine medmennesker, både individuelt og på samfunnsnivå.

Vurderingskriterier:

Skriftlig og muntlig		
Lav kompetanse i faget, karakter 2	God kompetanse i faget, karakter 4	Framifrå kompetanse i faget, karakter 6
Eleven utforsker, gjør rede for og reflekterer over noen faglige emner på en enkel måte.	Eleven utforsker, gjør rede for og reflekterer over faglige emner.	Eleven utforsker, gjør rede for og reflekterer selvstendig over faglige emner.
Eleven bruker enkelte fagbegreper om tekst, faglige emner og språk.	Eleven bruker fagspråk om tekst, faglige emner og språk.	Eleven bruker presist fagspråk om tekst, faglige emner og språk.
Eleven beskriver innhold og noen virkemidler i tekster. Eleven plasserer tekster i en kontekst.	Eleven analyserer og grunngir sin forståelse av tekster. Eleven gir eksempler på virkemidler og beskriver forholdet mellom tekst og kontekst.	Eleven analyserer og tolker tekster. Eleven reflekterer over virkemidler og forholdet mellom tekst og kontekst.
Eleven eksperimenterer med noen uttrykksmåter og uttrykker seg på måter som til en viss grad er tilpasset sjanger, formål, mottaker og medium.	Eleven eksperimenterer med uttrykksmåter og uttrykker seg på måter som er tilpasset sjanger, formål, mottaker og medium.	Eleven eksperimenterer med uttrykksmåter og varierer språket på måter som er tilpasset sjanger, formål, mottaker og medium.

<p>Eleven bruker kilder i egen tekstska­ping. Eleven skiller mellom egen og andres tekst og oppgir kilder.</p>	<p>Eleven bruker hensiktsmessige kilder i egen tekstska­ping . Eleven oppgir kilder på en etterrettelig måte.</p>	<p>Eleven bruker og vurderer kilder kritisk i egen tekstska­ping. Eleven oppgir kilder på en etterrettelig måte.</p>
<p>Eleven gjør endringer i egne tekster ut fra innspill fra andre.</p>	<p>Eleven gjør endringer og bearbeider egne tekster ut fra kunnskap om språk og tekst og innspill fra andre.</p>	<p>Eleven gjør endringer og bearbeider egne tekster ut fra kunnskap om språk og tekst og innspill fra andre, og videreutvikler tekstene på en selvstendig måte.</p>
<p>Skriftlig</p>		
<p>Lav kompetanse i faget, karakter 2</p>	<p>God kompetanse i faget, karakter 4</p>	<p>Framifrå kompetanse i faget, karakter 6</p>
<p>Eleven skriver tekster med en viss tematisk sammenheng. Eleven bruker forståelig setningsstruktur og tekstbinding mellom setninger og avsnitt. Eleven mestrer sentrale regler for rettskriving og tegnsetting.</p>	<p>Eleven skriver tekster med god tematisk sammenheng. Eleven varierer setningsstruktur og tekstbinding ut fra formålet med teksten. Eleven mestrer regler for rettskriving, og sentrale regler for tegnsetting.</p>	<p>Eleven skriver tekster med klar tematisk sammenheng. Eleven varierer setningsstruktur og tekstbinding på en selvstendig måte ut fra formålet med teksten. Eleven mestrer regler for rettskriving og i hovedtrekk regler for tegnsetting.</p>
<p>Eleven mestrer hovedregler for ordbøying på hovedmålet sitt. Eleven har også et dekkende ordforråd og</p>	<p>Eleven mestrer ordbøying på hovedmålet sitt. Eleven har et variert</p>	<p>Eleven mestrer ordbøying på hovedmålet sitt. Eleven har et rikt og presist ordforråd og uttrykker seg variert og hensiktsmessig på hovedmålet.</p>

<p>uttrykker seg stort sett hensiktsmessig på hovedmålet.</p>	<p>ordforråd og uttrykker seg hensiktsmessig på hovedmålet.</p>	
<p>Eleven mestrer sentrale regler for ordbøying på sidemålet sitt. Eleven har et enkelt ordforråd og bruker enkelte ord og uttrykk som er typiske for sidemålet.</p>	<p>Eleven mestrer hovedregler for ordbøying på sidemålet sitt. Eleven har et relevant ordforråd, bruker sentrale ord og uttrykk og uttrykker seg stort sett hensiktsmessig på sidemålet.</p>	<p>Eleven mestrer i hovedtrekk ordbøying på sidemålet sitt. Eleven har et variert ordforråd, bruker relevante ord og uttrykk og uttrykker seg hensiktsmessig på sidemålet.</p>
<h2>Muntlig</h2>		
<p>Lav kompetanse i faget, karakter 2</p>	<p>God kompetanse i faget, karakter 4</p>	<p>Framifrå kompetanse i faget, karakter 6</p>
<p>Eleven kommuniserer noe faglig innhold og begrunner til en viss grad egne oppfatninger og meninger i muntlige presentasjoner, samtaler og diskusjoner.</p>	<p>Eleven kommuniserer faglig innhold klart og underbygger egne oppfatninger og meninger i muntlige presentasjoner, samtaler og diskusjoner.</p>	<p>Eleven kommuniserer faglig innhold klart og tydelig og argumenterer saklig i muntlige presentasjoner, samtaler og diskusjoner.</p>

Framdriftsplan 2023 - 2024

Uke	Tema	Litteratur / sjanger	Grammatikk	Nynorsk
34	Drama. Henrik Ibsen/De fire store/realismen og naturalismen/ Amalie Skram Ekskursjon til Skien og Venstøp – <i>Peer Gynt</i>	Utdrag av: H. Ibsen: <i>Et Dukkehjem</i> H. Ibsen: <i>Vildanden</i> H. Ibsen: <i>Peer Gynt</i> B. Bjørnson: <i>Faderen</i> A. Kielland: <i>Karen</i> A. Skram: <i>Karens jul</i> Sjanger: Drama	Repetisjon av ordklasser og setningsanalyse	Repetisjon av ordklasser
35				
36				
37				
38	Essay / kåseri Evt. misjonsprosjekt	Knut Nærum: <i>Ja til valp i skolen</i>		
39				
40		Sjanger: Fagtekst		
41	Høstferie!			
42			Repetisjon av setningslære	Videre arbeid med grammatikk, tekster og bruk av skriftspråket
43	Språkhistorie	Kap. 14		
44				
45	Tverrfaglig tema med KRLE: Samisk språk og religion Film og filmanmeldelse	<i>Kautokeinoopprøret</i> Sjanger: Filmanmeldelse		
46				
47	Sammensatte tekster: Blogg	Kap. 5		
48	Bokpresentasjon/ bokanalyse (muntlig/skriftlig)			
49				
51			Åpne skriveoppgaver	

	Terminprøver			
52	Juleferie			

Uke	Tema	Litteratur	Grammatikk	Nynorsk
1	Norske dialekter, sosiolekter og språk og holdninger	Roman som forberedelse til Polentur	Repetisjon av tekstbinding	Videre arbeid med grammatikk, tekster og bruk av skriftspråket
2				
3				
4	Lyrikk	Bl.a. krigslitteratur, f.eks.: A.Øverland: <i>Til Kongen</i> <i>Du må ikke sove</i> I. Hagerup: <i>Aust-Vågøy</i> N. Grieg: <i>17.mai 1940</i> <i>Til ungdommen</i>		
5				
6	Muntlig kommunikasjon: lage podcast/digital fortelling/presentasjon. Tema: Språk/språkoppgave			
7				
8	Vinterferie!			
9	Litteraturhistorie: Nyromantikk	Knut Hamsun: <i>Victoria</i> (utdrag og film) <i>Drageløperen</i> (film)		
10				
11	Begynnende modernisme Samtidslitteratur	Forslag til annen samtidslitteratur: Erik Fossnes Hansen: Salme ved reisens slutt Unni Lundell:		
12				

		Blankere enn tusen stjerner Frode Grytten: Prinsessa fra Burundi L. S. Christensen: Idealtid I.Rishøi: Jimmy sa Khaled Hosseini: Hassan og jeg		
13		Påskeferie!		
14	Repetisjon			
15				
16	Forberedelser til skriftlig og muntlig eksamen			
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				